

**INFORMACJA NT. STANU ZIELENI
NA TERENACH KOMUNALNYCH
W ROKU 2023**

Opracował:
Wydział Gospodarki Komunalnej
Referat Ochrony Środowiska

Zatwierdził:

PREZYDENT MIASTA

Andrzej Sitnik

SIEDLCE

Marzec 2024 r.

I. Tereny zielone w Siedlcach.

Zieleń występującą na terenie Siedlec można podzielić, ze względu na jej charakter, na następujące rodzaje:

- zieleń urządzoną na skwerach, placach, przy ulicach oraz w parkach,
- zieleń osiedlową,
- zieleń nie urządzoną, pielęgnowaną doraźnie zależnie od potrzeb,
- tereny rekreacyjne wokół Zalewu nad Muchawką.

Zestawienie powierzchni tych terenów według rodzajów przedstawia poniższa tabela.

	zieleń urządzona w ciągach ulicznych, na skwerach, placach i w parkach							inne tereny		
	trawniki	łąki kwietne	rabaty różane	kwietniki	runo parkowe	krzewy	inne	zieleń osiedlowa	otoczenie Zalewu nad Muchawką	tereny w utrzymaniu doraźnym
powierzchnia (m ²)	266 250	6 200	790	1 445	100 000	12 500	doniczki na latarniach – 308 szt. donice stojące – 104 szt. wieże kwiatowe – 9 szt.	ok. 138 000	ok. 21 100	ok. 175 900
Razem (m ²)	386 191 (38,6 ha)							ok. 340 000 (ok. 34,0 ha)		
RAZEM (m ²)	ok. 726 191 (ok. 72,61 ha)									
zarząd	Referat Ochrony Środowiska							Referat Mieszkaniowy	Referat Infrastruktury	

Powyższe zestawienie nie zawiera powierzchni ciągów komunikacyjnych (chodników, alejek) oraz powierzchni stawu w Parku „Aleksandria”.

Powierzchnia poszczególnych obiektów utrzymywanych przez Referat Ochrony Środowiska Wydziału Gospodarki Komunalnej przedstawia się następująco:

1. Parki i obszary o charakterze parkowym.

- Park Miejski „Aleksandria” – powierzchnia – 11,32 ha;
- Stary Park pomiędzy ul. Bolesława Prusa i ul. gen. Józefa Bema – powierzchnia 3,38 ha;
- teren zielony przy ul. Eugeniusza Wiszniewskiego – powierzchnia 3,84 ha;
- park przy ulicy Jagiełły – 1,1 ha;

2. Skwery – łączna powierzchnia ok. 5,7 ha:

- Skwer Niepodległości;
- Skwer Jana Pawła II;

- Plac 1000- lecia;
- Skwer Tadeusza Kościuszki;
- Skwer Konstantego Domagały (otoczenie Biblioteki Miejskiej);
- Skwer Wileński przy ul. Floriańskiej;
- Skwer Stanisława Zdanowskiego;
- Plac Wolności;
- skwerek przy więzieniu.
- zieleniec między ul. Poznańską i ul. Okrężną;
- Skwer Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej;
- skwerek przy ul. Konstantego Gałczyńskiego;
- skwer u zbiegu ulic Wojska Polskiego, 3 Maja i Świętojańskiej
- zieleniec przy ul. Miłej.

3. Pasy zieleni ulicznej w ciągach około 60 ulic – łączna powierzchnia ok. 15 ha. Najbardziej efektowne to:

- ul. Henryka Sienkiewicza;
- ul. Jana Kilińskiego;
- ul. 3 Maja;
- ul. Cmentarna;
- ul. Warszawska;
- ul. Rotmistrza Witolda Pileckiego.

4. Ronda:

- Rondo Jadwigi Barszczewskiej;
- skrzyżowanie ulic Starowiejska – Terespolska;
- skrzyżowanie ulic Starowiejska – Janowska;
- Rondo Księdza Alfreda Hoffmana;
- Rondo Romana Dmowskiego;
- Rondo „Solidarności”;
- Rondo Antoniego Ponikowskiego;
- Rondo mjr. pilota Bohdana Arcta;
- Rondo Marii Skłodowskiej-Curie;
- Rondo Pamięci Ofiar Katastrofy Smoleńskiej;
- Rondo Żołnierzy Wyklętych,
- Rondo Kazimierza Deyny.

II. Organizacja prac ogrodniczych.

Wykonawcy robót ogrodniczych wyłaniani są zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych i Regulaminem udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 130 000 zł.

1. Zieleń urządzona (skwery, zieleńce, zieleń uliczna, parki):

W zależności od rodzaju obiektu, pór roku i bieżących potrzeb wykonywane są następujące prace ogrodnicze i porządkowe:

- zakładanie, koszenie i pielęgnacja trawników,
- obsadzanie i pielęgnacja kwietników sezonowych,
- obsadzanie i pielęgnacja waz betonowych i murków,
- rozwieszanie, pielęgnacja i obsadzenie donic wiszących na latarniach, (łącznie wysadza się około 15.000 sztuk kwiatów sezonowych rocznie)
- pielęgnacja krzewów i żywopłotów,
- pielęgnacja rabat różanych,
- koszenie runa parkowego, konserwacja rowów doprowadzających wodę i oczyszczanie stawu,
- konserwacja ławek i śmietniczek,
- konserwacja słupków i łańcuchów
- zamiatanie i odśnieżanie alejek w parkach, na skwerach oraz chodników przyległych do skwerów,
- sprzątanie liści i śmieci,
- zdejmowanie ogłoszeń z drzew,
- usuwanie gałęzi i drzew zniszczonych na skutek klęsk żywiołowych,
- inne prace w miarę potrzeb.

W roku 2023 utrzymaniem skwerów i zieleńców, ciągów zieleni ulicznej oraz parków zajmowała się firma **PUK SERWIS Spółka z o.o.**

Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Siedlce zadania w zakresie utrzymania Parku Miejskiego „Aleksandria”, od połowy czerwca 2023 r., powierzono **Agencji Rozwoju Miasta Siedlce**.

2. Zieleń na terenach osiedlowych – utrzymywana w ramach umowy na zarządzanie i administrowanie nieruchomościami komunalnymi. Ich pielęgnacja polega na:

- koszeniu trawników,
- utrzymaniu czystości,
- odchwaszczaniu,
- przycinaniu krzewów,
- odnawianiu zniszczonych trawników.

W roku 2023 komunalną zielenią osiedlową zajmowało się **Siedleckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.**, na podstawie uchwały Rady Miasta Siedlce przekazującej te zadania.

3. Pielęgnacja drzewostanu:

Zakres prac obejmuje:

- zabiegi pielęgnacyjne – usuwanie martwych, zamierających lub uszkodzonych gałęzi;
- usuwanie drzew zamierających, martwych, stwarzających zagrożenia;
- regulację zagęszczenia drzew,
- kształtowanie koron drzew poprawiające ich statykę (odporność na złamania lub wywrócenie,
- kształtowanie koron drzew ze względu na kolizję z infrastrukturą techniczną, drogową i budynkami.

Prace związane z pielęgnacją i usuwaniem drzew wykonywane są na podstawie krótkoterminowych umów – w przypadku prac planowych lub doraźnych zleceń – w przypadku wystąpienia złomów i wywrotów oraz innych pilnych potrzeb. W roku 2023 prace te wykonywały trzy firmy: **P.H-U. DREWEX Sylwester Ornoch, Dariusz Łojek** oraz **Wycinka Drzew Grzegorz Krupa**.

4. **Utrzymanie terenów rekreacyjnych przy Zalewie nad Muchawką** – polegające na utrzymaniu czystości i porządku oraz koszeniu roślinności. W roku 2023 prace te wykonywano siłami własnymi (osoby skierowane przez Urzędu Pracy do prac interwencyjnych oraz skazani) oraz w ramach zleceń na utrzymanie czystości i porządku w dni wolne od pracy przez osoby fizyczne.
5. **Doraźne utrzymanie innych terenów** – polegające na doraźnym wykaszaniu roślinności w miejscach nie objętych stałym utrzymaniem. Prace te wykonywano siłami własnymi, przy wsparciu spółek komunalnych.
6. **Dodatkowo prace na terenach zielonych** – czyli, różnego rodzaju prace porządkowe na terenach nie objętych stałym utrzymaniem. Tego rodzaju prace wykonywane były w ubiegłym roku przez osoby bezrobotne i więźniów w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych.

III. Charakterystyka i ocena stanu zieleni

Na stan zieleni miejskiej mają wpływ bardzo różne czynniki. Można je podzielić na kilka grup:

- 1) czynniki przyrodnicze - klimat i pogoda, sukcesja ekologiczna, szkodniki owadzie, choroby grzybowe i inne, właściwości gatunkowe roślin, wiek drzew, jakość gleby, itp;
- 2) czynniki cywilizacyjne (antropogeniczne) – zanieczyszczenie powietrza, ruch samochodowy, odśnieżanie ulic przy użyciu środków chemicznych, dewastacje i kradzieże, ochrona i projektowanie zieleni w procesie inwestycyjnym, itp;

- 3) czynniki związane z pielęgnacją zieleni – jakość zabiegów pielęgnacyjnych, nawożenie, podlewanie, ochrona roślin, itp.

Rok 2023 był kolejnym rokiem odbiegającym od wieloletnich norm w związku ze zmianami klimatycznymi. Zima 2022/2023 była bezśnieżna. Opady w trakcie sezonu wegetacyjnego nie były obfite, ale dość regularnie rozłożone w czasie, co należy uznać za zjawisko korzystne dla przyrody. Na przełomie listopada i grudnia wystąpiło zjawisko gołoledzi, czyli zamarzania opadów na powierzchni ziemi, gałęziach drzew i innych przedmiotach, o rzadko spotykanym nasileniu. W jego wyniku doszło do przeciążenia gałęzi i ich łamania.

Na nieco mniejszym poziomie utrzymuje się liczebność szrotówka kasztanowcowiaczka. W ubiegłym roku można było zaobserwować, że liście kasztanowców nie opadały masowo pod koniec sierpnia, ale utrzymywały się do końca października.

Ważniejsze zrealizowane zadania.

1. Rewaloryzacja Parku Miejskiego „Aleksandria”

W czerwcu ubiegłego roku zakończyła się rewaloryzacja Parku Miejskiego „Aleksandria”, prowadzona przez Wydział Programów Rozwojowych. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 16.971.396,45 zł, z czego 8.411.366,49 zł stanowiła dotacja Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowiska. W jej ramach zrealizowano następujące zadania:

- nasadzono 130.000 sztuk bylin, kwiatów i krzewów,
- odnowiono stare i zbudowano nowe alejki parkowe,
- odtworzono tzw. mostek,
- zainstalowano trzy fontanny,
- zbudowano pawilon ogrodowy
- od podstaw zbudowano plac zabaw,
- zbudowano budynek ogródka jordanowskiego, z toaletami i salą zabaw,
- zbudowano system monitoringu i nagłośnienia,
- zbudowano od nowa oświetlenie parku,
- zbudowano nowe ogrodzenie

2. Sadzenie drzew i krzewów.

W 2023 roku na terenach komunalnych posadzono 233 drzew.

Nasadzenia były realizowane, jako:

1) Nasadzenia zastępcze związane z inwestycjami prowadzonymi przez:

- Wydział Dróg Urzędu Miasta Siedlce (2 drzewa),
- Wydział Programów Rozwojowych Urzędu Miasta Siedlce (22 drzewa),

- BUDOMATEX S.A. (1 drzewo).

2) Nasadzenia zastępcze, w ramach gospodarki drzewostanem miejskim prowadzonej przez Referat Ochrony Środowiska Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Siedlce (183 drzew).

Posadzone zostały następujące gatunki: klon zwyczajny, klon jawor, lipa drobnolistna, jarząb szwedzki, jarząb pospolity, jarząb mączny, jarząb brekinia, dąb szypułkowy, modrzew europejski, buk zwyczajny, daglezja zielona, brzoza brodawkowata, głóg jednoszyjkowy, wiąz szypułkowy, jesion wyniosły, jodła pospolita, świerk pospolity, grusza polna, jabłoń dzika, trześnia (wiśnia ptasia), czeremcha zwyczajna, sosna czarna, grab pospolity.

Nasadzenia zrealizowano w następujących miejscach: ul. Jana III Sobieskiego, ul. prym. Stefana Wyszyńskiego (pas drogowy i tereny osiedlowe), ul. Żuławska, ul. Władysława Jagiełły (teren zielony), ul. Sokołowska, skwer Tadeusza Kościuszki, ul. Akacjowa, skwer Niepodległości, ul. Cmentarna, ul. Geodetów, ul. Rynkowa, ul. Janowska, ul. Kruszcowa, ul. Żytnia (ścieżka rowerowa), ul. 11 Listopada (targowiska).

3) Na terenach jednostek organizacyjnych Miasta Siedlce (szkół i przedszkoli) posadzono 26 drzew.

3. Pielęgnacja drzewostanu.

W ubiegłym roku usunięto 82 drzewa i 26 m² krzewów oraz poddano pielęgnacji 474 drzewa i 43 m² krzewów.

Z terenów jednostek organizacyjnych Miasta Siedlce usunięto 26 drzew.

4. Drzewa i krzewy usunięte w ramach prowadzonych inwestycji.

lp.	inwestycja	inwestor	usunięte drzewa (szt.)	usunięte krzewy (m ²)
1	rozbiórka amfiteatru	Miasto Siedlce, Wydział Gospodarki Komunalnej	21	70
2	remont Szkoły Podstawowej nr 2	Miasto Siedlce, Wydział Programów Rozwojowych	3	
3	przebudowa tzw. Lapidarium	Miasto Siedlce, Wydział Programów Rozwojowych	1	
4	Park „Aleksandria” (budowa ogrodzenia wzdłuż ul. Prusa)	Miasto Siedlce, Wydział Programów Rozwojowych	33	
5	przebudowa targowiska przy ul. 11 Listopada	Miasto Siedlce, Wydział Programów Rozwojowych	7	
6	ul. Kazimierzowska, budowa ścieżki rowerowej	Miasto Siedlce, Wydział Dróg	1	
7	ul. Prózna	Miasto Siedlce, Wydział Dróg	4	
8	ul. Starowiejska	Miasto Siedlce, Wydział Dróg	1	
	RAZEM		71	70

5. Pielęgnacja młodych drzew.

Kontynuowano ściółkowanie gleby wokół drzew i krzewów posadzonych w latach ubiegłych. Zabieg ten ma na celu poprawę warunków wzrostu drzew poprzez:

- zwiększenie zawartości materii organicznej (próchnicy) w glebie,
- poprawę struktury gleby,
- zwiększenie dostępności substancji odżywczych,
- zwiększenie uwilgotnienia gleby.

Do wykonania tego zabiegu wykorzystywane są zrębki powstające podczas pielęgnacji drzewostanu miejskiego.

6. Zwalczanie ćmy bukszpanowej.

Ćma bukszpanowa *Cydalima perspectalis* w Europie po raz pierwszy została odnotowana w roku 2007 (Wielka Brytania), w Polsce - w roku 2012. Została zawleczona z Azji. Postać dorosła jest motylem o rozpiętości skrzydeł ok. 40 mm. Gąsienice żerują na liściach bukszpanów. Żerujące larwy w przeciągu kilku dni całkowicie niszczą zaatakowane krzewy. W roku 2023 wykonano trzy opryski środkami chemicznymi bukszpanów rosnących na skwerze Tadeusza Kościuszki, na placu Stanisława Zdanowskiego, na skwerze Niepodległości oraz w Parku Miejskim „Aleksandria”. Dotychczas uważano, że ćma bukszpanowa nie ma wrogów naturalnych. Ostatnio można jednak znaleźć informacje, że larwy są zjadane przez ptaki: mazurki, wróble, sikory, zięby.

7. Płoszenie gawronów

W roku 2023, ze względu na ograniczenia narzucone przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie, działaniami zmierzającymi do ograniczania liczebności gawronów objęte były Park Miejski „Aleksandria”, parking przy skrzyżowaniu ul. Starowiejskiej z ul. prymasa Stefana Wyszyńskiego oraz fragment ul. 3 Maja.

Zgodnie z uzyskanym zezwoleniem stosowane były dwie metody: usuwania gniazd na wczesnym etapie ich budowy oraz płoszenie dorosłych ptaków za pomocą żywych ptaków drapieżnych (sokołów). Działania prowadzono od dnia 10 marca do dnia 15 kwietnia. Usunięto 81 gniazd. Po zakończeniu akcji powstało 5 gniazd na skrzyżowaniu ul. Starowiejskiej z ul. prymasa Stefana Wyszyńskiego. Gawrony nie przystąpiły do lęgów w pozostałych lokalizacjach objętych płoszeniem w roku 2023 oraz w lokalizacjach, gdzie takie działania prowadzono w latach wcześniejszych – Stary Park, Skwer Wileński, Plac 1000-lecia i teren Miejskiego Przedszkola Nr 6 (ul. Kazimierza Pułaskiego 59), teren w rejonie skrzyżowania ul. gen. Józefa Bema i Kazimierzowskiej.

Oprócz lokalizacji wymienionych wyżej, stwierdzono gniazda gawronów w 12 innych miejscach. Łącznie odnotowano 81 gniazd w granicach Miasta. Nastąpił bardzo

silny spadek liczebności gatunku w stosunku do roku 2022, około 50 %. W stosunku do początku XXI wieku, kiedy w Siedlcach notowano około 1.000 gniazdujących par, jest to spadek o około 90 %. Tak drastyczne zmiany wynikają z działań podejmowanych w celu ograniczenia gniazdowania gawronów w newralgicznych miejscach na terenie Miasta oraz przede wszystkim z ogólnoeuropejskiego spadku ich liczebności. Najprawdopodobniej jest on związany ze zmianami zachodzącymi w rolnictwie. W ostatnich latach duże znaczenie w tym procesie przypisuje się również zmianom klimatu. Obie te przyczyny prowadzą do ograniczenia bazy pokarmowej tego gatunku.

IV. Koszty utrzymania zieleni

Koszty utrzymania zieleni w roku 2023 kształtowały się następująco:

pozycja	rok 2023 (zł)
SKWERY I ZIELEŃCE	301.734,00
- w tym obsługa fontanny na skwerze Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej i systemu nawadniającego na skwerze Niepodległości	4.688,00
ZIELEŃ ULICZNA	395.839,00
PARKI (Park Miejski „Aleksandria”, Stary Park, teren zielony przy ul. E. Wiszniewskiego, w tym:	310.537,00
- dostarczanie wody do stawu (Park Miejski „Aleksandria”)	19.025,00
- utrzymanie zieleni, czystości i porządku	288.012,00
- konserwacja fontanny (staw w Parku Miejskim „Aleksandria”)	3.500,00
ENERGIA ELEKTRYCZNA, WODA, PALIWO GAZOWE (Park Miejski „Aleksandria”, teren zielony przy ul. E. Wiszniewskiego, skwer Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, skwer Niepodległości), w tym:	69.295,00
- energia elektryczna (Park Miejski „Aleksandria”, skwer Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, teren zielony przy ul. E. Wiszniewskiego)	59.083,00
- woda (Park Miejski „Aleksandria” – budynek i podlewanie rabat kwiatowych, skwer Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, fontanna przy Muzeum Regionalnym i na skwerze Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, system nawadniający na skwerze Niepodległości)	8.054,00
- paliwo gazowe (Park Miejski „Aleksandria” – budynek)	2.158,00
UTRZYMANIE DRZEWOSTANU MIEJSKIEGO, w tym	253.060,00
- pielęgnacja i usuwanie drzew i krzewów	127.200,00
- pielęgnacja młodych drze i krzewów	17.436,00
- sadzenie drzew i krzewów (bez nasadzeń związanych z inwestycjami)	108.424,00
PŁOSZENIE GAWRONÓW	40.590,00
TEREN ZIELONY NAD ZALEWEM I INNE TERENY KOMUNALNE OBJĘTE UTRZYMANIEM DORAŻNYM (sprzątnięcie, koszenie, naprawy urządzeń i ścieżek, itp.), w tym	491.000,00
- koszty osobowe, zakup i naprawa narzędzi, zakup materiałów eksploatacyjnych	288.000,00
- utylizacja odpadów	203.000,00
TERENY OSEDŁOWE (utrzymanie zieleni, czystości i porządku)	ok. 700.000,00
RAZEM	ok. 2.562.520,00

